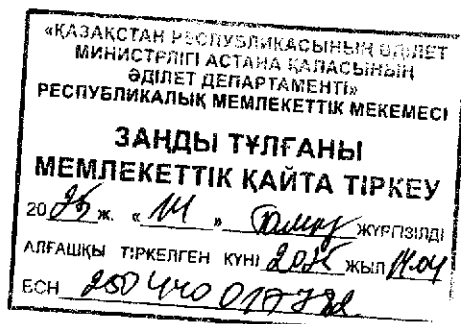

«Астана қаласының Активтер және мемлекеттік сатып алу басқармасы» ММ
2025 ЖЫЛҒЫ « 30 » шілдедегі
№ 1467 бұйрығына
14 -қосымша

Астана қаласы әкімдігінің «№ 117 жалпы орта білім беретін мектеп»
коммуналдық мемлекеттік мекемесінің
Жарғысы

1. Жалпы ережелер

1. Астана қаласы әкімдігінің «№ 117 жалпы орта білім беретін мектеп» коммуналдық мемлекеттік мекемесі (бұдан әрі – Мекеме) ұйымдастырушылық-құқықтық нысанындағы мекемеде білім беру қызметін жүзеге асыру үшін құрылған, заңды тұлға мәртебесіне ие коммерциялық емес ұйым болып табылады.
2. Мемлекеттік мекеменің түрі: коммуналдық.
3. Мекеме Астана қаласы әкімдігінің 2025 жылғы 17 наурыздағы № 107-746 «Астана қаласының кейбір мемлекеттік білім беру ұйымдарын құру туралы» қаулысының негізінде құрылған.
4. Мекеменің құрылтайшысы, сондай-ақ оған қатысты субъектінің функцияларын, оның мүлкіне қатысты құқығын жүзеге асыратын орган Астана қаласының әкімдігі болып табылады (бұдан әрі – әкімдік).
5. Мекемені басқаруды жүзеге асыратын орган «Астана қаласының Білім басқармасы» мемлекеттік мекемесі (бұдан әрі – уәкілетті орган) болып табылады.
6. Мекеме өз қызметінде Қазақстан Республикасының Конституциясын, Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексін, Қазақстан Республикасының «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы», «Мемлекеттік мүлік туралы», «Білім беру туралы» заңдарын, Қазақстан Республикасының басқа да нормативтік құқықтық актілерін және осы Жарғыны басшылыққа алады.
7. Мекеменің толық атауы: Астана қаласы әкімдігінің «№ 117 жалпы орта білім беретін мектеп» коммуналдық мемлекеттік мекемесі.
Мекеменің қысқартылған атауы: Астана қаласы әкімдігінің «№ 117 жалпы орта білім беретін мектеп» КММ.
8. Мекеменің заңды мекен-жайы: Қазақстан Республикасы, 010000, Астана қаласы, «Нұра» ауданы, М. Нәрікбаев көшесі, № 3 ғимарат.

2. Мекеменің заңды тұлға мәртебесі

9. Мекеме мемлекеттік тіркеуге алынған күнінен бастап құрылды деп саналады және заңды тұлға құқығына ие болады.

10. Мекеменің Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің қазынашылық органдарында өздік балансы, есеп шоттары және Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Елтаңбасы бейнеленген, Мекеменің атауымен бланкілері, мөрлері бар.

11. Мекеме басқа заңды тұлғаны құра алмайды, сондай-ақ оның құрылтайшысы (қатысушысы) бола алмайды.

12. Мекеме өз міндеттемелері бойынша өзінің қарауына тапсырылған ақшаға жауап береді. Мекемеде ақша жетіспеушілігі кезінде оның міндеттемесі бойынша біріккен жауапкершілікті тиісті бюджет қаржыларының әкімшілік-аумақтық бірлігі жауаптылық артады.

13. Мекеменің азаматтық-құқықтық мәмілелері Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің аумақтық қазынашылық бөлімшелерінде міндетті тіркеуден өткеннен кейін күшіне енеді.

3. Мекеме қызметінің мәні, мақсаты және түрлері

14. Мекеменің оқыту-педагогикалық қызметі Жарғыда көрсетілген оның қызметінің мазмұнымен, мақсаттарымен, міндеттерімен және түрлерімен, сондай-ақ Мекемеге Уәкілетті орган арқылы жеткізілген мемлекеттік тапсырыстармен айқындалады.

15. Мекемеде білім берудің мазмұны білімнің мемлекеттік жалпыға бірдей міндетті стандарттары негізінде әзірленетін оқу бағдарламаларымен айқындалады және жалпы жеке тұлға мәдениетін қалыптастыру міндетін шешуге, жеке тұлғаның қоғам өміріне бейімделуіне, кәсіпті, мамандықты саналы түрде таңдау және игеру үшін негіз құруға бағытталған.

16. Мекеме қызметінің мәні:

1) Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартында белгіленген мектепке дейінгі тәрбие мен оқытуды (балаларды (бес жастан бастап) мектепке оқытуға мектепалды даярлау), бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім беруді жүзеге асыру

2) азаматтардың әлеуметтік қорғалуы мен білім алуға конституциялық құқықтарын қамтамасыз ету, қосымша білім беру бағдарламаларын іске асыру, жекелеген оқушылармен оқу жоспары мен бағдарламалары бойынша бөлінген оқу уақытынан тыс пәндер бойынша қосымша сабақтар ұйымдастыру, пәндер бойынша (пәндер мен пәндер циклі) білім алушыларға тереңдетіп оқытуды ұйымдастыру;

3) оқушылардың қажеттіліктері мен жеке қабілеттіліктерін ескере отырып, олардың өзін-өзі дамытуы және өз білімін жетілдіру қажеттілігін қалыптастыру үшін жағдай жасау;

4) білікті жеке тұлғаны қалыптастыруға және дамытуға бағытталған үлгілік оқу бағдарламаларын меңгеру арқылы білім алушылардың функциялық сауаттылығын дамытуға жағдайлар жасау;

5) жеке тұлғаның шығармашылық, рухани және дене бітімі мүмкіндіктерін дамыту, адамгершіліктің және салауатты өмір салтының берік негіздерін қалыптастыру;

6) азаматтылыққа және патриотизмге, өз Отаны – Қазақстан Республикасына сүйіспеншілікке, мемлекеттік рәміздерді және қазақ тілін құрметтеуге, халық дәстүрлерін қадірлеуге, Конституцияға қарсы және қоғамға қарсы кез келген көріністерге төзбеушілікке тәрбиелеу;

7) белсенді азаматтық ұстанымы бар жеке тұлғаны тәрбиелеу, республиканың қоғамдық-саяси, экономикалық және мәдени өміріне араласу қажеттіліктерін, жеке тұлғаның өз құқықтары мен міндеттеріне саналы көзқарасын қалыптастыру;

8) отандық және әлемдік мәдениеттің жетістіктеріне баулу, қазақ халқының және Қазақстан Республикасында тұратын басқа да ұлттардың тарихын, әдет-ғұрпы мен дәстүрлерін зерделеу болып табылады;

9) барлық оқушылардың ерекше білім беруге қажеттіліктерін және жеке мүмкіндіктерін ескере отырып, білім алуға тең қолжетімділікті қамтамасыз етуге жағдайлар жасау

10) ой-өрісі жан-жақты дамыған, еңбекті зерттеу дағдыларымен, мәдениеті жоғары, мамандықты саналы түрде таңдауға, жоғары оқу орындарында өзіндік шығармашылықпен айналысуға дайын жеке тұлғаны қалыптастыру;

11) жеке тұлғаны толық дамыту үшін оқушының отбасымен өзара қарым-қатынаста болу.

12) IT -технологияларды және жоғары деңгейлі программалау тілдерін оқу үшін жағдай жасау;

13) педагогикалық процестің материалдық-техникалық базасын жетілдіру, заманауи білімнің жаңа технологияларын іздеу.

17. Мекеме қызметінің мақсаттары:

1) Мекемеде іске асырылып жатқан оқу бағдарламаларын орындау үшін жағдайлар жасау;

2) социумның өзгертін жағдайларына бейімделуге қабілетті жеке тұлғаның өз бетінше, жан-жақты шығармашылық дамуына жағдай жасау;

3) бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білімнің үздіксіздігін қамтамасыз ету болып табылады;

4) ЖОО-ға қабылдау үшін оқушылардың білім деңгейін арттыру.

18. Мекеме мақсаттарына қол жеткізу үшін мынадай қызмет түрлерін:

1) оқушыларға білім беру, тәрбиелеу және оларды дамыту;

2) оқушылардың қабілеттіліктерін анықтау және дамыту;

3) ата-аналарға педагогика, жалпы және жас ерекшелік психологиясы, отбасы және білім беру мәселелері бойынша кеңестер беруді ұйымдастыру;

4) оқушының бос уақытын ұйымдастыру, мәдени-көпшілік іс-шараларын өткізу;

5) ғылыми –практикалық конференциялар мен семинарлар ұйымдастыру және өткізу;

6) Қазақстан Республикасы мен шетелдердің білім беру және мәдени ұйымдарының олимпиадаларына, конференцияларына, конгресстері мен өзге де ынтымақтастық форумдарына қатысу;

7) балаларды (5 жастан бастап) мектепте білім алуға дайындау үшін мектепалды дайындықты ұйымдастыру және жүзеге асыру;

8) инклюзивтік оқытуды енгізу;

9) бейін алды және бейіндік сыныптарда жеке тұлғаға бағытталған, дамытушы қосымша бағдарламаларды іске асыру;

10) мемлекеттік қызметтерді, оның ішінде электрондық форматта ұсыну сапасын және мерзімдерін жыл сайынғы (есептік (күнтізбелік) жылдың қорытындысы бойынша) бағалауды сақтау бойынша мониторинг жүргізу және бақылау;

11) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес ақылы білім беру қызметін көрсету.

19. Жекеленген оқушылар үшін психологиялық-медико-педагогикалық кеңестің шешімі бойынша және оқушылардың потенциалды мүмкіндіктері мен даму ерекшеліктерін есепке ала отырып, мекеме жалпы білім беретін оқу бағдарламасы негізінде мүмкіндігі шектеулі балаларды үйде оқытуды және инклюзивті оқытуды ұйымдастырады.

20. Мекемеге Жарғыда бекітілген оның қызмет нысанына және мақсаттарына жауап бермейтін қызметті, сондай-ақ мәмілелерді жасауға тыйым салынады.

21. Мекеменің Қазақстан Республикасы заңдарында немесе құрылтай құжаттарында айқын шектелген қызметтің мақсаттарына қарама-қайшы немесе басшының жарғылық құзыретін бұза отырып, жасаған мәмілесі уәкілетті органның, мемлекеттік мүлік жөніндегі уәкілетті органның немесе прокурордың талап-арызы бойынша жарамсыз деп танылуы мүмкін.

22. Мекеме басшысының Мекеменің атымен жарғылық емес қызметті жүзеге асыруға бағытталған әрекеттері еңбек міндеттерін бұзу болып табылады және тәртіптік, әрі материалдық жауапкершілік қолдануға әкеп соғады.

4. Мекемедегі білім беру үдерісін, жұмыс тәртібін ұйымдастыру.
Білімді оқыту бағдарламаларын іске асыру тізбесі

23. Тәрбиелеу-білім беру үрдісінің негізгі қатысушылары оқушылар, ата-аналар немесе олардың заңды өкілдері мен Мекеме педагогтері болып табылады.

24 Мекемедегі оқу және тәрбиелеу мемлекеттік және орыс тілдерінде жүргізіледі. Жеке пәндер ағылшын тілінде жүргізілуі мүмкін. Оқыту-педагогикалық құжаттама мемлекеттік және орыс тілдерінде жүргізіледі.

25. Мекемедегі білім беру үрдісін ұйымдастыру Қазақстан Республикасының орта білім беру және Мекеме басшысы бекіткен мемлекеттік стандартқа сәйкес дербес әзірленетін оқу жоспары мен бағдарламалары негізінде жүзеге асырылады. Мекеме ұйымдастырушылық-әдістемелік сүйемелдеуді, білім беру үрдісінің нәтижелілігін талдау мен бағалауды, педагог кадрлардың шығармашылық өсуіне және олардың кәсіби өзін-өзі жетілдіруіне ықпал ететін инновациялық педагогикалық тәжірибені жинақтау және таратуды қамтамасыз етеді.

26. Оқушының оқу жүктемесі денсаулық сақтау органдарының ұсынымдарына сәйкес белгіленген рұқсат етілген шекті жүктеме нормаларынан аспауы тиіс.

27. Білім беру үрдісін ұйымдастыру негізі оқу-тәрбие жұмысын жоспарлау және есепке алу болып табылады.

Оқу-тәрбие жұмысын жоспарлау оқу жоспарлары мен бағдарламаларының уақтылы және сапалы орындалуын толық көлемде қамтамасыз етуі тиіс.

28. Жеке пәндерді (пәндер циклін) оқытуға бөлінген сағат саны бір мемлекеттік оқу жоспарымен белгіленген сағат санынан кем болмауы тиіс.

29. Мекеме мынадай оқу бағдарламаларын іске асырады:

1) Мектепке дейінгі оқытудың (балаларды мектепалды даярлау (5 жастан бастап) жалпы білім беретін оқу бағдарламалары оқудың, жазудың, есептеудің және тілдік қатынас тәжірибесінің қарапайым дағдыларын қалыптастырады және бастауыш білім беруді меңгеру үшін бірдей бастапқы жағдайларды жасауды көздейді.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың (балаларды мектепалды даярлау) жалпы білім беретін оқыту бағдарламасын меңгеру мерзімі - 1 жыл.

2) негізгі мектептің білім беру бағдарламаларын кейіннен меңгеру үшін баланың жеке тұлғасын қалыптастыруға, оның жеке қабілеттілігін, оқу қызметінде оң мотивациясы мен іскерлігін, берік дағдыларын, жазу, санау, тілдік қарым-қатынас тәжірибесін, шығармашылықпен өзін-өзі жетілдіруін, өзін-өзі ұстау мәдениетін дамытуға бағытталған бастауышқа білім берудің жалпы білімдік оқу бағдарламалары;

3) оқушылардың ғылымның базалық негіздерін игеруге, оларда тұлғааралық және этносаралық қатынастың жоғары мәдениетін қалыптастыруға, қоғамдағы тұлғалық орнын айқындауына және кәсіптік бағдарлануына бағытталған негізгі орта білім берудің жалпы білімдік оқу бағдарламалары.

Жалпы білім беретін оқу бағдарламасы оқушылардың бейін алды даярлығын қамтиды. Әрбір пәннің мазмұнын зерделеу негізгі орта білім беру деңгейінде аяқталады.

Негізгі орта білім беруді оқыту бағдарламасын меңгеру мерзімі – бес жыл;

4) Жалпы орта білімнің жалпы білім беретін оқу бағдарламалары бейіндік оқытуды енгізе отырып, білім беру мазмұнын саралау, интеграциялау және кәсіптік бағдарлау негізінде әзірленеді.

Жалпы орта білімнің жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын игеру мерзімі – екі жыл.

30. Оқушылардың оқу тәртібі:

1) оқу жылы бірінші қыркүйектен басталып, оқу жоспарына сәйкес аяқталады;

2) оқу жылының, оқу аптасының ұзақтығын, демалысты өткізу мерзімдерінің ұзақтығын Уәкілетті орган белгілейді;

3) Мекемеде оқу процесі ағымдағы жылғы 1 қыркүйектен бастап жүзеге асырылады. Оқу жылы ішінде каникулдар белгіленеді. Бірінші сынып оқушылары үшін қосымша апталық демалыстар белгіленеді;

4) Мекеме аптасына екі демалыс күнімен, бес күндік оқу кестесі бойынша жұмыс істейді, 6-ші сенбі күні жеке-топтық, үйірмелік күн қарастырылады;

5) сабақтардың тәртібі, сабақтардың ұзақтығы мен олардың арасындағы үзілістер Мекеме басшысы бекітетін сабақ кестесі және күн тәртібімен белгіленеді.

31. Оқушылардың білімін, аралық және қорытынды аттестатталуын ағымдағы бақылау жүйесі, өткізу түрлері және тәртібі:

1) білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалау формативті және жиынтық бағалау нысанында жүзеге асырылады. Білім алушыларды балл түрінде жиынтық бағалау нәтижелері Журналға қойылады және білім беру саласындағы уәкілетті орган бекіткен нормативтік құқықтық актілерге сәйкес баллдарды ауыстыру шәкілі бойынша төртінші және жылдық бағаларға ауыстырылады.

2) әрбір тоқсанның аяғында 2 - 11 (12) – сыныптарда тоқсандық бағалау, ал тоқсандық бағалар қорытындылары бойынша - жылдық бағалау шығарылады;

3) бір немесе екі пән бойынша «2» жылдық бағасы бар 2-8 (9) және 10 (11) сыныптардың білім алушылары үшін мектеп жасаған кестеге сәйкес өткізілетін оқу жылындағы материалдың мазмұнын қамтитын оқу жылына жиынтық бағалау ұйымдастырылады.

4) қорытынды баға жылдық бағалаудың және оқу жылы ішіндегі жиынтық бағалау бағасының таяу бүтін санға дөңгелектене отырып, орташа арифметикалық мәні ретінде қойылады.

5) үш және одан да көп пән бойынша «2» жылдық бағасы бар 2-8 (9) және 10 (11) сыныптардың білім алушылары қайта оқу жылына қалдырылады.

6) бағалау алған кезде «3», «4», «5» 2-8 (9) және 10 (11) сыныптардың білім алушылары келесі сыныпқа ауыстырылады.

7) бір немесе екі оқу пәні бойынша «2» бағасын қайта алған 2-8 (9) және 10 (11) сыныптардың білім алушылары осы пәндер бойынша оқу жылы үшін

қосымша жиынтық бағалауға жатады.

8) қорытынды баға жылдық бағалаудың және жақын бүтін санға дөңгелектеп, қосымша жиынтық бағалау үшін бағалаудың орташа арифметикалық мәні ретінде қойылады.

9) қосымша жиынтық бағалау жаңа оқу жылы басталғанға дейін жүргізіледі.

10) қосымша жиынтық бағалау үшін «2» бағасын алған жағдайда білім алушылар қайта оқуға қалдырылады.

11) 1-сынып білім алушылары психологиялық-медициналық-педагогикалық консультацияның ұсынымдары және ата-аналардың немесе баланың заңды өкілдерінің келісімі бойынша қалдырылған білім алушыларды қоспағанда, қайта оқу жылына қалдырылмайды;

12) Мекемеде негізгі орта және жалпы орта білім берудің жалпы білім беру бағдарламаларын игеру білім беру саласындағы уәкілетті орган бекіткен нормативтік құқықтық актілерге сәйкес жүргізілетін бітірушілерді міндетті қорытынды аттестаттаумен аяқталады. Аттестаттаудан сәтті өткен түлектерге тиісінше Мекеменің мөрімен расталған белгіленген үлгідегі аттестаттар, ал өтпегендерге – тыңдаған курстары туралы анықтамалар беріледі;

13) негізгі орта білімнің жалпы білім беру бағдарламасын игеру барысында ерекше жетістіктерге жеткен мектеп бітірушілеріне білім беру саласындағы уәкілетті орган бекіткен нормативтік құқықтық актілерге сәйкес жалпы орта білім берудің үздік аттестат, жалпы орта білім туралы аттестат, «Алтын белгі» немесе үздік аттестаттар беріледі;

14) Мекеменің педагогикалық кеңесінің шешімімен оқу жылының бағдарламасын сәтті меңгерген және қорытынды емтихандарды тапсырған оқушылар келесі сыныпқа ауыстырылады;

15) жалпы білім бағдарламасының алдыңғы деңгейін меңгермеген оқушылар жалпы білім берудің келесі сатысына оқуға жіберілмейді.

32. Оқушылардың үлгеріміне, аралық және қорытынды аттестатталуына ағымдағы ішкі бақылауды білім беру саласындағы уәкілетті орган бекіткен Үлгілік қағидаларына сәйкес Мекеме дербес жүзеге асырады.

Пәндер тізбесі мен оқушыларды ішкі аралық аттестаттаудан өткізу үлгісін Мекеме оқу жоспарына сәйкес белгілейді және оқу үдерісінің кестесіне шығарады.

33. Мекемедегі тәрбиелік бағдарламалар білім беру үдерісінің құрамдас бөлігі болып табылады және отансүйгіштікті, азаматтықты, интернационализмді, жоғары мораль мен адамгершілікті қалыптастыруға, сондай-ақ оқушылардың, тәрбиеленушілердің жан-жақты қызығушылықтары мен қабілеттіліктерін дамытуға бағытталған.

34. Мекемедегі білім беру мен тәрбие жүйесі зайырлы сипатты құрап, діни және діни бірлестіктердің жұмысынан бөлек.

Білім беру ұйымдарында нәсілдікті, этникалық, діни, әлеуметтік ымырасыздық пен өзгешелікті насихаттауға, жалпы танылған халықаралық құқық принциптеріне және гуманизміне қайшы келетін милитаристік және

басқа да идеяларды таратуға тыйым салынады.

5. Ақылы білім беру қызметтерін көрсету тізбесі мен тәртібі

35. «Білім туралы», «Мемлекеттік мүлік туралы» Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес, Мекеме тегін білім беру қызметімен қатар, мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарының талаптарынан тыс ақылы қызметтерді де көрсетеді:

1) қосымша білім беру бағдарламаларын іске асыру;
2) оқу жоспары мен бағдарламасымен бөлінген сағат санынан тыс пәндер бойынша (пәндер мен пәндер циклі) жекелеген оқушылармен қосымша сабақтар ұйымдастыру;

3) оқушылармен пәндер (пәндер және пәндер циклі) бойынша ғылым негіздерін тереңдетіп оқып үйренуді ұйымдастыру;

4) түрлі іс-шараларды: оқушылар, педагогтер арасында спорттық жарыстар, семинарлар, сондай-ақ оқу - әдістемелік әдебиеттерін әзірлеу және іске асыру бойынша кеңестер, конференциялар ұйымдастыру және өткізу;

5) үйірмелік қызметті (базистік оқу жоспарының шеңберінен тыс) ұйымдастыру және өткізу;

6) музыкалық аспаптарды және қосымша интернет-байланыс қызметтерін пайдалануға беру;

7) жазғы демалысты ұйымдастыру, Мекемеде өткізілетін түрлі іс-шараларға қатысушыларды, оқушыларды азық-түлікпен қамтамасыз ету бойынша ақылы қызмет көрсетуге құқылы.

36. Ақылы білім беру қызметі мемлекеттік білім беру тапсырысы шеңберінде қаржыландырылатын негізгі білім беру қызметінің орнына көрсетілмейді.

37. Ақылы білім беру қызметі оқушыларға Мекеме мен ата-аналар (заңды өкілдері) арасында жасалатын шарттар негізінде жеке кесте бойынша ата-аналардың (заңды өкілдерінің) қалауы бойынша беріледі.

38. Ақылы білім беру қызметтерін іске асыруға байланысты Мекеме мен оқушылар, оның ата-анасының және өзге де заңды өкілдерінің арасындағы қарым-қатынас білім беру деңгейін, оқу мерзімін, оқуы үшін төлем мөлшерін айқындайтын шартпен реттеледі.

Тәрбиелеу-білім беру қызметтерін көрсетуге арналған шарттың (бұдан әрі – Шарт) Тараптары тәрбиелеу-білім беру үрдісіне қатысушылар: басшының тұлғасында Мекеменің әкімшілігі, ата-аналар немесе олардың заңды өкілдері болып табылады.

39. Ақылы қосымша білім беру қызметтерін көрсетуден түскен қаражат, білім беру үдерісіне, оның ішінде оқу жабдықтарын алуға, Мекеменің қызметкерлеріне әлеуметтік және материалдық қолдау көрсетуге қайта инвестициялануы мүмкін.

6. Мекемені жинақтау тәртібі

40. Мекеме оқуға қабылдауды Қазақстан Республикасының Конституциясына, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім беретін оқу бағдарламаларын іске асыратын Білім беру ұйымдарына қабылдаудың үлгілік бағдарламаларына, мемлекеттік қызмет стандартына және өзге де нормативтік құқықтық актілерге, сондай-ақ олардың негізінде әзірленген осы Жарғыға сәйкес жүзеге асырады.

41. Мекеме жалпы білім алуға құқылы барлық балаларды оқуға қабылдауды қамтамасыз етеді.

42. Бірінші сыныпқа оқуға балалар тестілік немесе конкурстық рәсімдерді қолданусыз, білім беру саласындағы Уәкілетті орган айқындаған тәртіппен қабылданады.

Бірінші сыныпқа баратын балалардың ата-аналарынан (заңды өкілдерінен) өтініштерді қабылдау ағымдағы жылғы 1 сәуірден бастап 31 тамыз аралығында жүргізіледі.

43. Мекемеге қабылдау оқушылардың ата-аналарының (немесе өзге заңды өкілдерінің) білім туралы, денсаулық жағдайы туралы анықтама № 063/у нысан, «Бала денсаулығы паспорты» 026/у-3 нысан, белгіленген үлгідегі туу туралы куәлік немесе жеке басының куәлігі, 2 данада 3x4 см көлеміндегі фотосуреті бар құжаттарды қоса берген, жазбаша өтініші негізінде басшының бұйрығымен ресімделеді.

Ерекше білім берілуіне қажеттілігі бар балаларды білім беру ұйымдарына оқуға қабылдау үшін заңды өкілдерінің келісімі болған жағдайда педагогикалық-медициналық-психологиялық комиссияның қорытындысы қосымша беріледі.

Түзету сыныптарына қабылдау тәртібі орын болған жағдайда, оқыту үлгісі ұсынылған ПМПК-ның жолдамасы бойынша жүзеге асырылады.

Мемлекеттік қызмет алушы білім беру ұйымына, білім беру ұйымдарына қабылдау және беру жөніндегі мемлекеттік қызмет алуға үміткер, оқыту таңдалған бейініне сәйкес, назарға білім деңгейін білім беру ұйымының мәртебесін алуы тиіс, сондай-ақ білім беру Мекемелерінің қызмет көрсету аумағын (шағын аудан).

44. Мекеме оқуға түсетін оқушыны, оның ата-анасын (заңды өкілдерін) бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім беретін оқу бағдарламаларын іске асыратын Мекемеге қабылдау ережелерімен, сондай-ақ білім беру үдерісін ұйымдастыруды реттейтін осы Жарғымен және басқа да құжаттармен таныстырады.

45. Мекемедегі сыныптар саны берілген өтініштер санына және санитарлық-гигиеналық нормалар ескеріле отырып, білім үрдісін жүзеге асыруға жасалған жағдайларға байланысты болады.

46. Мекемедегі сыныптарда оқитындардың саны 25 оқушыдан аспауы тиіс.

47. Сыныптар орыс тілінде оқытатын сыныптарда қазақ тілі мен әдебиетін, шет тілдерін, информатиканы 24 және одан да көп білім

оқушыларды толтыру кезінде, сондай-ақ 2-4 сыныптарда цифрлық сауаттылық пәндерін, 5-9 сыныптарда көркем еңбекті оқу кезінде екі кіші топқа бөлінеді.

48. Оқушыларды қабылдау, сыныптан-сыныпқа көшіру және оқудан шығару Мекеменің Жарғысына сәйкес үлгерім нәтижелері бойынша Мекеменің педагогикалық кеңесінің шешімімен жүргізіледі.

49. Мекеменің оқушыны оқудан шығару тәртібі мынадай негіздерде:

1) оқушының басқа оқу орнында білім алуды немесе басқа оқу нысанында жалғастыруын ата-аналарының (заңды өкілдерінің) қалауы бойынша;

2) он алты жасқа дейінгі балалардың құқыққа қарсы әрекеттер жасағаны, осы Жарғыны өрескел және бірнеше рет бұзғаны үшін Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес және Уәкілетті органның келісімі бойынша Мекеме басшысының бұйрығымен ресімделеді;

3) жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларды мектептен шығару туралы шешім қорғаншы және қамқоршы органдардың шешімімен қабылданады.

7. Мекеменің оқушылармен, олардың ата-аналарымен (заңды өкілдерімен) қарым- қатынасты ресімдеу тәртібі.
Білім беру үрдісіне қатысушылардың құқықтары мен міндеттері

50. Білім беру үрдісіне қатысушылар оқушылар, Мекеменің педагогтері және оқушылардың ата-аналары (заңды өкілдері) болып табылады.

51. Мекемедегі білім беру үрдісіне қатысушылардың құқықтары мен міндеттері «Білім туралы» Қазақстан Республикасының Заңымен, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім беретін оқу бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдары қызметінің Үлгілік қағидаларына сәйкес айқындалады.

52. Оқушылардың құқықтары мен міндеттері осы Жарғымен және оқушылардың тәртіп ережелерімен реттеледі.

53. Мекеменің оқушылары:

1) мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарына сәйкес сапалы білім алуға;

2) оқу жоспарларына сәйкес баламалы курстарды тандауға;

3) өзінің бейімділігі мен қажеттіліктеріне сәйкес ақылы негізде қосымша білім беру қызметтерін алуға;

4) ақпараттық ресурстарды тегін пайдалануға, оқулықтармен, оқу - әдістемелік кешендерімен және оқу - әдістемелік құралдармен қамтамасыз етілуге;

5) Мекемені басқаруға қатысуға;

6) бір оқу орнынан екінші оқу орнына қайта алынуға және ауысуға;

7) Мекеменің спорт, оқу, акт залдарын, компьютерлік сыныптарын, кітапханасын тегін пайдалануға;

8) өз ойын және пікірін еркін білдіруге;

9) өзінің адами қасиетін, денсаулығын сақтауға;

10) намысын, еркіндігін қорғауға;

11) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес кез келген басқа қаратты алуға;

12) оқудағы, ғылыми және шығармашылық қызметтегі табыстары үшін қолдау және сыйақы алуға құқығы бар.

54. Оқушыларды оқу үрдісінен алаңдатуға, оларды үгіт-насихат

компаниялары мен саяси акцияларға мәжбүрлеп қатыстыруға жол берілмейді.

55. Білім алушылар:

1) мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарының талаптарына сәйкес білімді, шеберлікті, практикалық дағдыларды және біліктіліктерді игеруге;

2) ішкі тәртіп ережелерін сақтауға, Жарғыда және ақылы білім беру қызметтерін көрсету туралы шартта көзделген басқа да талаптарды орындауға;

3) өз денсаулығын күтуге, өзін рухани және жеке өздігінен жетілдіруге ұмтылуға;

4) басқа оқушылардың, педагогтердің және Мекеменің басқа қызметкерлерінің ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеуге, оларға қатысты дерексіздік пен зорлық-зомбылыққа жол бермеуге, оқу орнының дәстүрлерін құрметтеуге;

5) сабақтан себепсіз қалмай, адал оқуға;

6) Мекеменің мүлкіне және білім берудің техникалық құралдарына ұқыпты қарауға, егер мүлік бүлінген болса, ата-аналармен (заңды өкілдермен) бірге кішігірім жөндеу жұмыстарын жүргізуге немесе келтірілген залалды өтеуге;

7) әр оқу жылының соңында Мекемеден алынған оқулықтарды тиісті және әрі қарай қолдануға болатын күйде, ал бүлінген немесе жоғалған жағдайда ата-аналармен (заңды өкілдермен) бірге олардың құнын қалпына келтіруге немесе қайтаруға;

8) Мекеме қызметкерлерінің Жарғыда және ішкі тәртіп ережесімен олардың құзыретіне жатқызған бөлігіндегі талаптарын орындауға;

9) сабақ үстінде және сабақтан тыс уақытта (экскурсия, серуен) қауіпсіздік техника ережелерін сақтауға;

10) Мекемеде белгіленген бірыңғай мектеп формасын түрлі діни конфессияларға қатысты киім элементтерін қоспағанда, сондай-ақ дене шынықтыру сабақтарында спорттық формасын сақтауға міндетті.

56. Білім алушыларға:

1) мекемеге (қару, спирт ішімдіктерін, темекі бұйымдарын, улы және есірткі құралдары мен т.б.) жарылысқа және өртке қауіпті кез келген заттарды әкелуге, беруге және пайдалануға;

2) айналасындағылар үшін қауіпті, зардаптарға әкеп соғатын кез келген іс-әрекеттер жасауға (қарым-қатынасты анықтау үшін қорқытып алу үшін дене күшін қолдануға, қорқыту, бопсалау, ұлттық, несілдік және діни араздықты тигендіру бағытқа насихаттайтын әдебиеттерді көрсетуге);

3) ұялы телефондарды оқу үдеріс кезінде оқытушының рұқсатынсыз пайдалануға;

4) оқу-тәрбие үдеріс кезінде мекеме әкімшілігінің және топ жетекшінің ісінсіз Мекемеден кетуге;

5) мектеп формасына түрлі діни конфессияларға қатысты киім элементтерін енгізуге;

6) мектеп формасына травматикалық фурнитурасы бар киім мен аксессуарларды киюге тыйым салынады.

57. Мекемедегі тәртіп оқушылар мен оқытушылардың адами қадір-қасиетті құрметтеу негізінде қолдау табады. Оқушыларға қатысты қара күш және психикалық зорлық көрсету әдістерін қолдануға жол берілмейді.

58. Ата-аналар (занды өкілдер) мен Мекеменің арасындағы қарым-қатынастар осы Жарғының ережелерімен реттеледі.

59. Ата-аналардың (занды өкілдердің):

1) балаларының құқығы мен мүдделерін қорғауға;

2) баланың қалауын, жеке бейімділігі мен ерекшеліктерін ескере отырып, білім беру ұйымын таңдауға;

3) Мекемені басқару органдарының жұмысына ата-аналар комитеттері арқылы қатысуға;

4) өз балаларының оқу үлгеріміне, мінез-құлқына және оқуына жағдай жасалуына қатысты ақпаратты алуға;

5) балаларды оқыту және тәрбиелеу мәселелері бойынша Мекеменің педагогтарымен және психологтарымен ақылдасуға;

6) мұғаліммен және мекеме әкімшілігімен келісіп, сабақтарға қатысуға;

7) шарт негізінде балаларына қосымша қызметтер алғызуға;

8) баланың оқу жетістіктерінің ағымдағы бағаларына және үй тапсырмаларына тегін электрондық қолжетімділікті алуына құқығы бар.

60. Ата-аналар (занды өкілдері):

1) балаларына салауатты өмір сүруі және қауіпсіз оқуы үшін жағдай жасауға, олардың зияткерлік және дене бітімінің дамуын, адамгершілігінің қалыптасуын қамтамасыз етуге;

2) балалардың ұялы байланыстың абоненттік құрылғысын пайдалануын, сондай-ақ балалардың өз денсаулығы мен дамуына зиян келтіретін ақпаратты орналастыратын интернет-ресурстарға кіруін бақылауды жүзеге асыруға;

3) балаларды одан әрі жалпы білім беретін мектепке беруді айқындай отырып, мектеп алды даярлығын қамтамасыз етуге;

4) олардың құқықтары мен міндеттеріне қатысты Жарғы мен ішкі тәртібі ерксесінің бөлігін орындауға;

5) ата-аналар жиналысына қатысуға, қажет болған жағдайда оқу-тәрбие үдерісі бойынша жеке педагогикалық әңгімелесу және нақтылы педагогикалық көмек көрсету үшін әкімшіліктің немесе мұғалімдердің шақыруы бойынша Мекемеге келуге;

6) баланың оқу орнына сабақтарға келуін қамтамасыз етуге;

7) білім беру ұйымы жұмыскерлерінің ар-намысы мен қадір-қасиетін

құрметтеуге;

8) баласы келтірген материалдық залалды Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен өтеуге;

9) егер бала мекеме берген мектеп оқулығын (оқулықтарын) қалпына келтіру немесе сомасын төлеген жағдайда;

10) білім беру саласындағы уәкілетті орган белгілеген, міндетті мектеп формасына қойылатын талаптарды орындауға;

11) Мекеменің белгіленген үлгідегі мектеп және спорттық киімімен киінуін қамтамасыз етуге ;

12) мектеп формасынан түрлі діни конфессиялардың тиесілілік белгілері бар киім киюді және травматикалық фурнитурасы бар аксессуарларды алып тастауға міндетті.

61. Мекеменің педагогтердің:

1) кәсіби қызметтің жағдайларын жасай отырып, педагогикалық қызметпен айналысуға;

2) ғылыми-зерттеу, тәжірибе-эксперименттеу жұмысымен айналысуға, педагогикалық практикаға жаңа әдістемелер мен технологиялар енгізуге;

3) білім беру деңгейіне сәйкес келетін мемлекеттік жалпыға міндетті білім стандартының талаптарын сақтау шартымен педагогикалық қызметті ұйымдастырудың әдістері мен түрлерін еркін таңдауға;

4) атқаратын лауазымына және мамандығына сәйкес Мекеменің қызметіне қатысуға;

5) Мекеменің қызметіне байланысты мәселелерді еңбек ұжымымен бірге талқылауға;

6) санатын арттыру, қызметтік өсу мақсатында біліктілігін арттыруға және мерзімінен бұрын аттестаттаудан өтуге;

7) өзінің кәсіби абыройы мен қадір-қасиетін қорғауға;

8) біліктілік санатына және штаттық кестесіне сәйкес кепілдендірілген жалақысын алуға;

9) педагогикалық қызметтегі жетістіктері үшін мемлекеттік наградалар, құрметті атақтар, сыйақылар мен атаулы стипендиялар түріндегі моральдық және материалдық жағынан көтермеленуге;

10) Мекеме әкімшілігінің бұйрықтары мен өкімдеріне шағымдануға;

11) Қазақстан Республикасының Еңбек кодексімен, сондай-ақ жалпы орта білім беру саласына қатысты өзге де нормативтік құқықтық актілермен белгіленетін басқа да құқықтарға құқығы бар.

62. Мекеме қызметкерлері:

1) Мекеменің Жарғысын, ішкі еңбек тәртібі ережелерін, лауазымдық міндеттері мен жауапкершілік техникасы ережелері және локалдық актілерін орындауға;

2) Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен өз міндеттерін орындауда жеке жауапкершілік артуға;

- 3) көрсететін білім қызметінің сапасын мемлекеттік жалпыға міндетті беру стандарттарының талаптарына сәйкес қамтамасыз етуге;
 - 4) өзінің кәсіптік құзыреті саласында тиісті теориялық және практикалық білімге және оқыту дағдыларына ие болуға;
 - 5) оқыту сабақтарына мұқият дайындалуға, біліктілігін арттыруға;
 - 6) кемінде бес жылда бір рет тиісті санатқа аттестаттаудан өтуге. Әрбір бес жылдан кейін біліктілік санатын растауға;
 - 7) оқушыларды адамгершілік рухында, ата-аналарын сыйлауға, отбасымен құндылықтарды, қоршаған ортаны ықыласпен қорғауға тәрбиелеуге;
 - 8) оқушылардың өмірлік дағдыларын, құзыретін, өздігінен жұмыс істеуін, шығармашылық қабілеттіліктерін дамытуға;
 - 9) өзінің кәсіптік шеберлігін, зияткерлік, шығармашылық және жалпы тұлғасы деңгейін үнемі жетілдіріп отыруға;
 - 10) оқушылардың жеке және шығармашылық қабілеттіліктерін анықтауға және дамытуға жәрдемдесуге;
 - 11) оқу құжаттамасын жүргізуге, бақылау жұмыстарының есептерін, талдауларын уақтылы тапсыруға және т. б.;
 - 12) медициналық тексеруден өтуге;
 - 13) салауатты өмір салтын ұстануға және оны оқушылардың арасында насихаттауға;
 - 14) оқушылардың, олардың ата-аналарының ар-намысын және қадір-қасиетін сыйлауға;
 - 15) педагогика әдебі нормаларын сақтауға міндетті.
63. Педагогикалық міндеттерді және педагогикалық әдеп нормаларын бұзғаны үшін педагог Қазақстан Республикасының заңнамасында және еңбек шартында көзделген жауапкершілікке тартылуы мүмкін.
64. Еңбек ұжымы мүшелері негізгі жұмыс орны Мекеме болып табылатын тұлғалар (басшы және оның қызметкерлері). Біліктілік талаптарына жауап беретін кез келген азаматы Мекеменің қызметкері бола алады.
65. Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларды бұзғанда, педагогтерді кәсіптік міндеттерін орындаумен байланысты емес жұмыс түрлеріне тартуға жол берілмейді.
66. Мекемеде жұмыс істеуге сот үкімімен немесе медициналық қорытындымен педагогикалық қызметке тыйым салынған адамдар, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен соттылығы өтелмеген немесе алынбаған соттылығы бар адамдар жіберілмейді.
67. Педагогтерге оқыту үрдісін саяси үгіттеу, діни насихаттау немесе оқушылардың Қазақстан Республикасының заңдарына және Конституциясына қайшы келетін әрекеттерге баруына тиек болу мақсатында пайдалануға тыйым салынады.
68. Педагогтерге оқу жүктемесінің көлемі оқу жоспары мен бағдарламаларындағы сағаттар санына, кадрлармен қамтамасыз етілу, Мекемедегі басқа да нақты жағдайлар негізге алына отырып, белгіленеді.

69. Мекеменің басшысы мен қызметкерлері арасындағы өзара қарым-қатынас еңбек шартының негізінде жүзеге асырылады. Мекемедегі еңбек қатынастары Қазақстан Республикасының Еңбек кодексімен, сондай-ақ «Білім туралы» Қазақстан Республикасының Заңымен реттеледі. Еңбек шартының шарттары Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасының нормаларына сәйкес келмеуі тиіс.

8. Мекеме қызметкерлерінің еңбек тәртібі

70. Педагогтердің жұмыс уақыты негізгі және қосымша сабақ кестесімен, ірізмелермен, секциялармен және басқа да іс-шаралармен анықталады.

Жылдық оқу жүктемесі оқу жылының басында тарификациялық тізімді бекіту арқылы белгіленеді.

71. Ауысым бойынша жұмыс істейтін қызметкерлердің жұмыс уақыты заңнамада белгіленген нормалар шегінде бекітілген кестемен анықталады.

72. Қалған қызметкерлердің жұмыс аптасының ұзақтығы аптасына 40 сағатты құрайды.

9. Мекемені басқару

73. Мекемені жалпы басқаруды Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес айқындалған уәкілетті орган жүзеге асырады.

74. Әкімдік Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен мынадай функцияларды жүзеге асырады:

- 1) Мекеменің атына мүлікті бекітеді;
- 2) Мекеменің Жарғысын бекітеді, оған өзгерістер мен толықтыруар енгізеді немесе коммуналдық мүлікке иелік етуге уәкілетті жергілікті бюджеттен қаржыландырылатын атқарушы органға уәкілдік береді;
- 3) Мекемеге берілген мемлекеттік мүлікті немесе оның жеке шаруашылық қызметінің нәтижесінде сатып алынған мүлікті алу және қайта бөлу бойынша уәкілетті органға келісім береді;
- 4) Мекемені қайта құру және тарату туралы шешім қабылдайды;
- 5) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген өзге де функцияларды жүзеге асырады.

75. Уәкілетті орган Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен мынадай функцияларды жүзеге асырады:

- 1) Мекеменің жеке қаржыландыру жоспарын бекітеді;
- 2) Мекеме мүлкінің сақталуына бақылау жүргізеді;
- 3) Мекеменің құрылымын, қалыптастыру тәртібін және басқару органдары құзыретінің мерзімін, Мекеменің шешімдерді қабылдау тәртібін анықтайды;
- 4) Мекеме басшысының құқықтарын, міндеттері мен жауапкершілігін, оны лауазымынан босату негіздемелерін анықтайды;

5) педагогтерге педагог-сарапшы, педагог-зерттеуші біліктілік шарттарын береді және бекітеді;

6) Мекеменің құрылымын және шекті штат санын бекітеді;

7) Мекеме қызметінің басымдық бағыттарын айқындайды;

8) жылдық қаржы есебін бекітеді;

9) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген өзге де функцияларды жүзеге асырады.

76. Мекеме басшысы қызметке конкурстық негізде тағайындалады және Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген жағдайларды оспанда, Уәкілетті орган оны қызметтен босатады.

77. Мекеме басшысы Мекеменің жұмысын ұйымдастырады және басқарады, Уәкілетті органға тікелей бағынады және Мекемеге жүктелген міндеттерді орындауда және оның өз функцияларын жүзеге асыруда жеке жауаптылық артады.

78. Мекеме басшысы Мекемеде сыбайлас жемқорлыққа қарсы әрекетті ұйымдастыруға дербес жауаптылық артады.

79. Мекеменің басшысы жеке-дара қағидаттарында әрекет етеді және Қазақстан Республикасының заңнамасымен, осы Жарғымен айқындалатын өз құзыретіне сәйкес Мекеме қызметінің мәселелерін дербес шешуді жүзеге асырады.

80. Мекеменің қызметін жүзеге асыру кезінде Мекеме басшысы Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Мекеменің атынан сенімхатсыз әрекет етеді;

2) мемлекеттік органдарда, өзге де ұйымдарда Мекеменің мүддесін қорғайды;

3) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген шектерде Мекеменің мүлкін басқарады;

4) шарттар жасайды;

5) сенімхаттар береді;

6) Мекеме қызметкерлерінің іссапарлары, тағылымдамалары бойынша, қазақстандық және шетелдік оқу орталықтарында оқуы және қызметкерлердің біліктілігін көтерудің өзге түрлерінің тәртібі мен жоспарларын бекітеді;

7) Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қазынашылық органдарында есеп-шотын ашады;

8) Мекеменің барлық қызметкерлері үшін міндетті бұйрықтар шығарады және нұсқаулар береді;

9) Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес Мекеме қызметкерлерін жұмысқа қабылдайды және олармен еңбек шарттарын бұзады;

10) Мекеменің қызметкерлеріне Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен көтермелеу шараларын және тәртіптік жаза қолданады;

11) өз орынбасарының (орынбасарларының) және Мекеменің өзге де басшылық ететін қызметкерлерінің міндеттері мен өкілеттіктері аясын белгілейді;

12) Мекеменің сыбайлас жемқорлыққа қарсы әрекет етуі бойынша **жоспар қабылдайды;**

13) Қазақстан Республикасының заңнамасымен, осы Жарғымен және **қызметінің** өзіне жүктеген өзге де функцияларын жүзеге асырады.

81. Мекеменің алқалық басқару түрлері:

- 1) Педагогикалық кеңес;
- 2) Қамқоршылық кеңес;
- 3) Әдістемелік кеңес.

82. Педагогикалық кеңеске Мекеменің басшысы мен оның **жоспарлар** басарлары, педагогтер кіреді, Мекеменің қызметіне әдістемелік **басшылықты** жүзеге асырады.

83. Педагогикалық кеңестің құзыретіне мыналар жатады: оқу **жоспарлар** мен бағдарламаларын бекіту, педагогикалық қызметтің негізгі **бағыттарын** анықтау, жеке оқу жоспарларын бекіту, оқушыларды келесі **жылға** көшіру, оқушылардың үлгерімі, мінез-құлқы және аттестаттау **мәселелерін** талқылау, мемлекеттік мекеменің педагогтердің біліктілігін **арттыру**, олардың шығармашылық бастамаларын дамыту, алдыңғы қатарлы **тәжірибелерді** тарату, педагогтерді және басқа қызметкерлерді әртүрлі **мүмкіндіктер** таландыруларға ұсыну бойынша жұмыстарды ұйымдастырады.

84. Қамқоршылық кеңес тәуелсіз, оның мүшелерінің өтеусіз негіздегі **қызметі**, еріктілік, ашықтық, жариялылық пен шынайылық, қағидаттарында **әрекет** ететін Мекемені басқарудың алқалы органы болып табылады.

Қамқоршылық кеңес Мекеменің тиімді жұмыс істеуіне және дамуына **жәрдемдесу**, өз қызметін білім беру ұйымымен, жұртшылықпен, жергілікті **атқарушы** және өкілді органдармен, мүдделі мемлекеттік органдармен және **өзге** де жеке және/немесе заңды тұлғалармен өзара іс-қимыл жасай отырып, **жүзеге** асыруға міндетті, Мекеменің перспективалық даму мәселелерін шешуге **қатысады**.

Мекеменің Қамқоршылық кеңесі:

1) Мекеменің дамытудың басым бағыттары бойынша ұсынымдарды **келіседі;**

2) тиісті саланың уәкілетті органына немесе білім беру саласындағы **жергілікті** атқарушы органға Қамқоршылық кеңес анықтаған Мекеменің **жұмысындағы** кемшіліктерді жою туралы ұсыныстар енгізеді;

3) Мекеменің бюджетін қалыптастыру кезінде ұсыныстар әзірлейді;

4) даму жоспарының орындалуы туралы есептің жобасын келісу, **Мекеменің** жылдық қаржылық есептілігін алдын ала бекіту;

5) Мекеменің жарғысына және ішкі ережелеріне өзгерістер және/немесе **толықтырулар** енгізу бойынша ұсыныстарды келіседі;

6) Мекеменің эксперименттік білім беру бағдарламаларын келіседі;

7) тиісті деңгейдегі уәкілетті органның аттестаттау комиссиясына **біліктілік** санатын беруге (растауға) кезекті аттестаттаудан өтуге оның **жұмысының** қорытындылары бойынша білім беру ұйымының басшысына **ұсыным** хат ұсынады;

8) Мекемеге қайырымдылық көмек түрінде түскен қаржы қаражатын бөлуінде келіседі және хаттамалық шешім шығарады, оның нысаналы жұмсалуды туралы, демеушілік, қайырымдылық және өзге де көмекті пайдалану шарттарын, нысандарын, мөлшері мен тәртібін таңдау жөнінде шешім шығарып отырады;

9) білім алушылардың, ата-аналардың немесе өзге де заңды өкілдердің құқықтары мен бостандықтарының сақталуын бақылауды жүзеге асырады, олардың құқықтарын қорғауға, білім алушылардың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге және оларды физикалық, психикалық және өзге де зорлық-зомбылық пен қысымнан қорғауға жәрдемдеседі;

10) санитарлық-гигиеналық жағдайлардың сақталуына, тамақ өнімдерінің сапасына, ішу режиміне, іргелес аумақтың жай-күйіне қоғамдық бақылауды жүзеге асырады;

11) білім беру ұйымы басшысының Мекеменің қызметі туралы есептерін жылына кемінде 2 (екі) рет тыңдайды;

12) қиын өмірлік жағдайдағы білім алушыларға қолдау көрсету және материалдық-техникалық базаны нығайту үшін Мекеменің шотына түскен демеушілік қаражаттың жұмсалуды бақылайды;

13) Мекеменің әкімшілігіне сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шараларын жүргізуге жәрдемдеседі;

14) білім алушылардан және ата-аналардан немесе өзге де заңды өкілдерден жасырын сұрау арқылы Мекеменің білім алушылардың оқу жағдайларына қанағаттану дәрежесіне оқу жылы ішінде 1 (бір) рет мониторинг жүргізеді;

15) ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалардың Мекеменің мүдделері бойынша үйірмелерде және спорт секцияларында жұмыспен қамтылуына жылына 1 (бір) рет мониторинг жүргізеді;

16) тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу процесіне мониторинг жүргізеді;

17) педагогикалық ұжымға білім алушылардың отбасыларымен жұмысты жүзеге асыруға жәрдемдеседі, Мекеменің әкімшілігімен бірлесіп, жалпы ата-аналар жиналысын өткізеді;

18) Мекеменің әкімшілігіне білім алушылар арасында құқық бұзушылықтың, нашақорлықтың, алкоголизмнің, темекі шегудің, зиянды бастықтың, қайыршылықтың, қорлаудың, ойынға құмарлықтың алдын алуға жәрдемдеседі;

19) оқушылар арасында тәртіпті нығайтуға және мұғалімдер, білім берушілер, ата-аналар немесе өзге де заңды өкілдер арасында туындаған талғамдарды шешуге көмектеседі;

20) Мекеменің қызметі бойынша мәдени-сауықтыру іс-шараларын, конференцияларын, кеңестерін, семинарларын өткізуге ықпал етеді;

21) Қамқоршылық кеңестің құзыретіне кіретін мәселелер бойынша заң және нормативтік құқықтық актілер жобаларын қоғамдық талқылауға қатысады.

85. Әдістемелік кеңес ғылыми-әдістемелік тұрғысынан оқу үрдісін жүйелі бағамсыз етеді, практикалық-эксперименттік бағытта педагогикалық қызметтерін дамытады және әдістемелік бірлестіктердің жұмысын ұйымдастырады.

86. Мекемеде жыл сайын Мекеме басшысының бұйрығымен педагогтердің олардың кәсіби қызметі ескеріле отырып, аттестаттаудан өткізетін аттестаттау комиссиясы құрылады.

10. Мекеменің мүлкін ұйымдастыру және қызметін қаржыландыру тәртібі

87. Мекеменің мүлкін заңды тұлғаның активтері құрайды, оның құны балансында көрінеді. Мекеменің мүлкі мыналар:

- 1) оған құрылтайшының берген мүлкі;
- 2) өзінің жеке қызметінің нәтижесінде сатып алынған (ақшалай табысты немесе алғанда) мүлкі;
- 3) Қазақстан Республикасының заңнамасымен тыйым салынбаған өзге де көздердің есебінде қалыптасады.

88. Мекеме өзіне бекітілген мүлікті және өзіне смета бойынша бөлінген қаражат есебінен сатып алынған мүлікті өз бетімен иеліктен шығаруға немесе өзге де тәсілімен билік етуге құқығы жоқ.

89. Білім беру ұйымдарының қаржы көзі Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін ақылы білім беруден түскен кірістер, демеушілік және қайырымдылық көмек, өтемсіз аударымдар мен қайырымдылықтар, гранттар болып табылуы мүмкін.

90. Мекеменің қызметін жергілікті бюджет әкімдігі қаржыландырады.

91. Мекеме бухгалтерлік есеп жүргізеді және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес есептілік ұсынады.

92. Мекеменің қаржы-шаруашылық қызметін тексеру және ревизиялау Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен жүзеге асырылады.

93. Мекеме уәкілетті органның алдында оған бекітіліп берілген мүліктің сақталуына және тиімді пайдалануына жауаптылық артады.

11. Мекеменің халықаралық қызметі

94. Мекеменің халықаралық ынтымақтастығы Қазақстан Республикасының заңнамасы және халықаралық шарттар негізінде жүзеге асырылады.

95. Мекеме білім саласындағы уәкілетті органның келісуімен өз жұмысының ерекшелігіне сәйкес шетелдік білім беру, ғылым және мәдениет ұйымдарымен, халықаралық ұйымдар мен қорлармен тікелей байланыс орнатуға, ынтымақтастық туралы екі тарапты жақты және көп тарапты шарттар жасасуға, білім алушылармен, педагогтермен халықаралық тәжірибе алмасу бағдарламаларына қатысуға, білім беру саласындағы халықаралық

Мемлекеттік емес ұйымдарға (ассоциациялар) кіруге құқығы бар.

12. Құрылтай құжаттарға өзгерістер мен толықтырулар енгізу тәртібі

96. Мекеменің Жарғысына өзгерістер мен толықтырулар тиісті саланың уәкілетті органының ұсынымы бойынша мемлекеттік мүлік жөніндегі уәкілетті органның бұйрығымен енгізіледі.

97. Мекеменің құрылтай құжаттарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес тіркеледі.

13. Мекемені қайта құру және тарату шарттары

98. Мекемені қайта ұйымдастыру және тарату әкімінің шешімі бойынша жүргізіледі.

99. Мемлекеттік заңды тұлға, заңнамалық актілермен басқа да негіздер бойынша таратылуы мүмкін.

100. Коммуналдық мемлекеттік мекемені қайта ұйымдастыруды және таратуды жергілікті атқарушы орган жүзеге асырады.

101. Кредит берушілердің талаптарын қанағаттандырғаннан кейін қалған таратылған мемлекеттік мекеменің мүлкін мемлекеттік мүлік жөніндегі уәкілетті орган қайта бөледі.

102. Таратылған мемлекеттік мекеменің мүлкін өткізу нәтижесінде алынған қаражатты қоса алғанда, осы мекеменің кредиторлардың талаптары қанағаттандырылғаннан кейін қалған ақшасы тиісті бюджет кірісінің есебіне жатқызылады.
